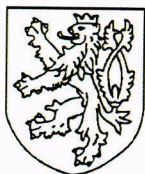

105070

Ministerstvo kultury

NPU - Generální ředitelství

Došlo: 22.4.2013 10:10

Č. j.: NPU-310/29172/2013

Listů: 1 Příloh: 3

01000241456

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážená paní
Ing. Eva Kočová
Branická 1319/86
147 00 Praha 4 Braník

Váš dopis značky

Naše značka
MK 15176/2013 OPP

Vyřizuje/linka
Růžičková Ivana Mgr. / 463

V Praze dne: 20.03.2013

Věc: Dům čp. 18 na st.p.č. 46, k.ú. Velká Úpa II, obec Pec pod Sněžkou, část obce Velká Úpa, okres Trutnov, Královéhradecký kraj – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku.

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j.: MK 15176/2013 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č.j.: MK 15176/2013 OPP ze dne 20.03.2013

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově
Městský úřad Trutnov, odbor výstavby
Krajský úřad Královéhradeckého kraje, oddělení kultury a památkové péče
Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Trutnov

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 11. 4. 2013

za správnost: Ružič

V Praze dne 20.03.2013
Č.j.: MK 15176/2013 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **dům čp. 18 na st.p.č. 46, k.ú. Velká Úpa II, obec Pec pod Sněžkou, část obce Velká Úpa, okres Trutnov, Královéhradecký kraj,**

za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je účastníkem řízení: Ing. Eva Kočová, bytem Branická 1319/86, 147 00 Praha 4 Braník, datum narození: 17.6.1955.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres umístění věci do kopie katastrální mapy.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo dne 4.2.2013 podnět k prohlášení horského roubeného domu čp. 18 na st.p.č. 46, k.ú. Velká Úpa II, obec Pec pod Sněžkou, část obce Velká Úpa, okres Trutnov, Královéhradecký kraj, za kulturní památku. Tento podnět podal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, a jako odůvodnění podnětu uvádí: „Objekt představuje kvalitní ukázkou horského roubeného domu východních Krkonoš ze sklonku 18. stol. Dům si v přízemí uchoval původní komorochlévní dispozici, historické konstrukce a velmi vysokou míru autenticity... . Ojedinelé je i dochování konstrukce chléva a komory v původním roubeném provedení, to bylo často předmětem destrukce a bylo většinou přezdíváno z kamene. Hodnotné je tesařské velmi zdobné provedení zhlaví stropních trámů kryjících zápraží. Konstrukce krovu je zhotovena nově zkušenými tesaři v přesné kopii krovu

předchozího včetně provedení tesařských rybinových spojů jištěných dřevěnými kolíky. Další hodnota spočívá v postupném vývoji objektu, kdy byl na konci 19. stol. zřízen velký seníkový vikýř, který nahradil archaičtější způsob podávání sena, a opatření roubené obytné části – světnice prkenným obkladem imitujícím roubení, to jednak chránilo objekt před povětrnostními vlivy a mělo i tepelně izolační vlastnosti. Velký seníkový vikýř sloužil i jako dílna a sklad nářadí, později pal v souvislosti s rozvojem turistického ruchu v Krkonoších na počátku 20. stol. k příležitostnému ubytování hostů. Hodnotu tomu částečně narušuje stavební úprava provedená ve 2. ½ 20. stol., kdy došlo k přezdění původně dřevěné rámové konstrukce dřevníku plynosilikátovými tvárniciemi.“

Na základě § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů se k tomuto podnětu vyjádřil i příslušný obecní a krajský úřad.

Městský úřad Trutnov, odbor výstavby, ve svém stanovisku č.j. 2013/1476/V/TOB/65 ze dne 28.2.2013 doporučuje prohlášení navrženého objektu za kulturní památku a uvádí: „Objekt čp. 18 v Peci pod Sněžkou představuje velmi hodnotnou ukázkou horského roubeného domu východních Krkonoš ze sklonku 18. století. Dům si v přízemí uchoval původní komorochlévní dispozici, historické konstrukce a velkou míru autenticity, podtrženou zachovalým historickým mobiliářem (nábytek a kachlový sporák). Ojedinelé je i dochování konstrukce chléva a komory v původním roubeném provedení, hodnotné je tesařské zdobné provedení zhlaví stropních trámů kryjících zápraží. Přístupem předchozího vlastníka byla částečně narušena památková hodnota domu, kdy byly některé historické konstrukce nahrazeny soudobým materiálem, z důvodu rozsáhlého poškození a napadení dřevěných konstrukcí bylo nutno již novým vlastníkem provést výměnu krovu. I přes tyto z hlediska památkové podstaty domu negativní zásahy si dům svoji hodnotu uchoval a v současné době se nachází ve stabilizovaném stavu.“

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, oddělení kultury a památkové péče ve svém stanovisku č.j. 2981/2012-2 ze dne 19.2.2013 rovněž doporučuje prohlášení předmětného objektu za kulturní památku a uvádí: „Původní stavební části domu pocházejí pravděpodobně z přelomu 18. a 19. století (dispozice domu, tesařské provedení dřevěných konstrukcí apod.). Další stavební úpravy byly provedeny koncem 19. století (např. změna vikýře, část štítu, vodorovný obklad roubené konstrukce). ... Objekt představuje kvalitní ukázkou horského roubeného domu východních Krkonoš ze sklonku 18. století. Dům si v přízemí uchoval některé historické konstrukce a velmi vysokou míru autenticity. Ojedinelé je i zachování konstrukce chléva a komory v původním roubeném provedení. Hodnotné je tesařské, velmi zdobené, provedení zhlaví stropních trámů kryjících zápraží. Nová konstrukce krovu je zhotovena v přesné replice krovu předchozího vč. provedení tesařských rybinových spojů jištěných dřevěnými kolíky. Obnova krovu je velice řemeslně zdařilá. Od doby svého vzniku, objekt neztratil nic na své historické a vypovídající hodnotě.“

Dopisem č.j. MK 12704/2013 OPP ze dne 4.3.2013 bylo účastníkovi řízení sděleno, že Ministerstvo kultury zahajuje řízení o prohlášení domu čp. 18 na st.p.č. 46, k.ú. Velká Úpa II, obec Pec pod Sněžkou, část obce Velká Úpa, okres Trutnov, Královéhradecký kraj, za kulturní památku a že byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, mu tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění. Účastník řízení tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužil.

Popis a časové určení objektu dle podnětu NPÚ, ú.o.p. v Josefově:

Popis: Jedná se o horský roubený dům východních Krkonoš s velkým zadním seníkovým vikýřem, je orientovaný svou podélnou osou rovnoběžně s vrstevnicemi a má tradiční trojdílné půdorysné uspořádání kombinovaného typu s chlévem a komorou v hospodářské části domu.

Dům má kamennou podezdívku s odvětráním podlahy zarovnanou cihlami. Přední obytná roubená světnice je dvoutraktová, má trámový strop s prkenným záklopem z širokých fošen kladených na sraz, podlaha je z podélně kladených prken, v menším traktu světnice se dochoval kachlový sporák na litinových nohách a s jedním troubovým nástavcem, kachle jsou jednoduché v modré barvě někdy z počátku 20. stol. Za světnicí navazuje komunikační prostor síně, na jejímž konci se nachází valeně sklenutý kamenný mléčný sklep, v síni je příčně kladená prkenná podlaha, strop trámový podpořený průvlakovým trámem s fošnovým záklopem na sraz olíčený vápenným nátěrem. Mléčný sklep vystupuje z obdélníkového půdorysu domu směrem do stráně, svrchu je kryt tzv. velkým seníkovým vikýřem se sedlovou střechou. Hospodářskou část domu tvoří roubený chlév a menší roubená komora. Komora i chlév jsou přístupné ze síně, chlév pak ještě z prostoru dřevníku, který obíhá kolem hospodářské části domu v půdorysu písmene „L“. Dřevník byl dříve nepochybně rámové konstrukce obedněné svíse kladenými prkny, nyní je přezděný z plynosilikátových tvárníc.

Střecha domu je sedlová, původní krytinu tvořil dřevěný šindel, později lepenka ve svislých pásech s charakteristickým napojením pomocí latí trojúhelníkového průřezu. Krov je nový, zhotovený jako kopie předchozího včetně tesařských rybinových spojů, trámy jsou ručně hoblované, krov je hambalkové konstrukce se středovou vaznicí podpořenou svislými stojkami. Stávající krytinu tvoří asfaltová lepenka v pásech. Hmota komínu je v nadstřešní části provedena z režného cihelného zdiva uprostřed s římskou.

Zápraží je kryto přesahem stropních trámů s profilovanými konci zhlaví. Roubená konstrukce je z vnějšku obložena vodorovným širokým prkenným bedněním imitujícím roubení, nároží jsou kryta svislými fošnami. Výplň mezi trámy roubené konstrukce tvoří napěchované hoblovačky přetažené vápennou maltou. Okenní otvory mají zevnitř fošnové profilované parapety, zvnějšku původní prkenné profilované obložky chybí, instalovány jsou pouze provizorní bez profilace. Okna ve světnici jsou jednoduchá, dvoukřídlá ven otevíravá bez vodorovného členění, dle uchycení zapuštěnými válcovanými závěsy pocházejí z poloviny 20. stol. Starší hodnotné okno se dochovalo ve chlévě, je jednoformátové, napevno usazené, členěné do šesti tabulek, s profilovanými obložkami a parapetem. V interiéru se dochovaly hodnotné truhlářské výplně dveřních otvorů – většinou rámové konstrukce s vpadlými výplněmi osazené krabicovými zámky s klikami.

Štíty domu jsou nově provedené v kopii předchozích, jsou prkenné s jedním odstupněním, spoje prken jsou provedeny jako u šindelové krytiny – na jedné straně drážka, na druhé ostří. Tímto šindelovým spojením je řešen i vodorovný obklad roubené konstrukce. Barevnost domu je pojednána v kombinaci okrové olejové barvy s bílou, může pocházet již z doby realizace vodorovného bednění, tedy někdy ze závěru 19. stol. Pro zdejší lidovou architekturu je tato až poněkud pestrá barevnost velmi častá.

Zápraží a terén vyrovnávající zídka je vyskládána z místního kamene tradičním způsobem „na sucho“.

Časové určení: Horská chalupa je doložena na mapě stabilního katastru kroku 1841 ve stávajícím půdorysu žlutou barvou tedy jako spalný (dřevěný) objekt.

Dům lze datovat dle dispozice, tesařského provedení dřevěných konstrukcí a zejména nedávno nahrazené konstrukce krovu hambalkové soustavy se středovou vaznicí podpořenou svislými stojkami někdy do závěru 18. stol.

Dalším datovacím prvkem u místní horské lidové architektury bývá způsob podávání sena na půdu. V tomto případě bylo podávání řešeno tzv. velkým seníkovým vikýřem se sedlovou střechou umístěným výhodně proti svahu nad mléčným sklepem. Vikýř plnil funkci i menší dílny a skladu náradí. Takovéto vikýře se začaly realizovat až na konci 19. stol. Nutně tedy velký seníkový vikýř musel nahradit starší způsob podávání sena – např. menším sedlovým nebo zvalbeným tzv. maloúpským vikýřem nebo dvoukřídlovými vraty ve štítu. Z přelomu 19. a 20. stol. pochází i zhotovení štítů a vodorovný obklad roubené konstrukce,

který souvisí s velkým rozvojem pilařské výroby, včetně olejového nátěru v kombinaci okrové a bílé barvy. Tato vnější úprava mohla být provedena v souvislosti s realizací seníkového vikýře.

Další stavební úpravou bylo přezdění dřevěné rámové konstrukce dřevníku plynosilikátovými tvárnicemi.

V roce 2012 byl po zřícení konstrukce střechy obnoven krov v kopii původního včetně provedení tesařských spojů a detailů.

Po vyhodnocení výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že předmětný objekt představuje hodnotný příklad horského roubeného domu z oblasti východních Krkonoš. Dům lze dle dochovaných autentických součástí datovat do konce 18. století, s pozdějšími úpravami z konce 19. století až počátku 20. století. Hodnotná je jeho vysoká míra autenticity v dispozičním řešení a velké části konstrukčních prvků, dále dochování zdobného zhlaví stropních trámů nad zápražím. Tuto autenticitu narušilo pouze přezdění původně dřevěných konstrukcí dřevníku plynosilikátovými tvárnicemi v 2. pol. 20. století a v r. 2012 nahrazení zřícených konstrukcí krovu a štítů. V tomto případě lze ovšem konstatovat příkladnou péči současného vlastníka, kdy dožilé zřícené konstrukce nahradil v co nejpřesnější kopii původních včetně použitých technologií. Dům tak dokládá způsob bydlení a hospodaření v tomto regionu. Pro hodnoty historické, autentické a umělecké a jako projev tvůrčích schopností a práce člověka splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Dům čp. 18 na st.p.č. 46, k.ú. Velká Úpa II, obec Pec pod Sněžkou, část obce
Velká Úpa, okres Trutnov, Královéhradecký kraj
Nedílná součást rozhodnutí č.j.: MK 15176/2013 OPP ze dne 20.03.2013.

